

Informacija o gospodarskim kretanjima

studeni 2016.

Sažetak

Mjesečni pokazatelji upućuju na intenziviranje gospodarske aktivnosti u trećem tromjesečju 2016. godine, znatnim dijelom pod utjecajem povoljnih ostvarenja u turizmu. Na tržištu rada nastavila su se povoljna kretanja, no njihov je intenzitet bio slabiji nego u prvoj polovini godine. Godišnji pad potrošačkih cijena usporio se s $-1,5\%$ u kolovozu na $-0,9\%$ u rujnu. HNB je u rujnu te na početku četvrtog tromjesečja nastavio s provođenjem ekspanzivne monetarne politike povećanjem sredstava plasiranih putem redovitih tjednih obratnih repo operacija, kao i snižavanjem fiksne repo stope. U prvih devet mjeseci ukupni plasmani domaćim sektorima (bez središnje države) povećali su se za $1,1\%$ (temeljeno na transakcijama), što je bilo potaknuto poglavito snažnijim kreditiranjem poduzeća. Fiskalni podaci za prvo polugodište pokazuju kako je ostvarena snažna fiskalna prilagodba, a povoljna kretanja nastavila su se i tijekom ljetnih mjeseci.

Model brze procjene BDP-a¹ upućuje na snažno ubrzavanje tekuće gospodarske aktivnosti u trećem tromjesečju 2016. godine, čemu je pridonijela vrlo povoljna glavna turistička sezona (Slika 1.). Tijekom trećeg tromjesečja ove godine također se ubrzao rast realnog prometa od trgovine na malo u odnosu na prosjek prethodnih dvaju tromjesečja (Slika 7.). Industrijska proizvodnja nakon pada u srpnju i kolovozu u rujnu se značajno povećala, te je na tromjesečnoj razini stagnirala (Slika 3.). Realni obujam građevinskih radova smanjio se u srpnju i kolovozu nakon nešto povoljnije dinamike krajem prethodne i na početku ove godine (Slika 5.). Tijekom trećeg tromjesečja poslovni je optimizam porastao u većini promatranih djelatnosti (izuzevši sektor trgovine), a slični su se trendovi nastavili i u listopadu. Tako je u građevinarstvu zabilježen uzlazni trend pouzdanja poduzetnika, koji je primjetljiv još od početka 2015. Također, nakon kontinuiranog pada od početka godine došlo je i do porasta optimizma u industriji, a ojačalo je i pouzdanje u sektoru usluga (Slika 8.).

Zaposlenost je nastavila rasti, ali sporije nego u prethodna dva tromjesečja. Rast zaposlenosti najvećim dijelom odražava porast broja zaposlenih u uslužnim djelatnostima privatnog sektora, dok je pozitivan doprinos ostalih djelatnosti bio neznatan (Slika 14.). Treće tromjesečje 2016. obilježio je i nastavak pada broja nezaposlenih, no sporijom dinamikom nego u prvih pola godine, zbog slabijeg brisanja iz evidencije (za koje su razlozi nepridržavanje zakonskih odredbi, nejavljanje i odjava s evidencije te izlaz iz radne snage). Administrativna stopa nezaposlenosti u trećem tromjesečju 2016. smanjila se na $14,5\%$, s $15,1\%$ u drugom tromjesečju (Slika 15.). Kad je riječ o plaćama, u trećem je tromjesečju došlo do blagog pada bruto i neto plaća, za razliku od prethodna tri tromjesečja, u kojima su plaće na tromjesečnoj razini rasle (Slika 16.).

U rujnu su pokazatelji tekućega kretanja inflacije porasli te ušli u pozitivno područje (Slika 17.). Potrošačke su cijene u rujnu porasle za $1,1\%$ na mjesečnoj razini (Tablica 1.). Najveći doprinos tome dalo je poskupljenje industrijskih proizvoda, i to poglavito odjeće i obuće, čiji je sezonski rast cijena bio izrazitiji nego prethodnih godina. Porasle su i cijene energije, posebice cijene naftnih derivata jer su se povećale cijene sirove nafte na svjetskom tržištu (Slika 19.). Godišnji pad potrošačkih cijena pritom se usporio s $-1,5\%$ u kolovozu na $-0,9\%$ u rujnu, čemu su najviše pridonijele cijene energije (Slika 18.). Naime, doprinos cijena energije smanjio se s $-1,2$ postotna boda u kolovozu na $-0,7$ postotnih bodova u rujnu zbog njihova mjesečnog rasta i učinka baznog razdoblja. Usporio se i godišnji pad temeljnog indeksa potrošačkih cijena, s $-0,7\%$ u kolovozu na $-0,1\%$ u rujnu, ponajviše zbog spomenutog poskupljenja industrijskih

proizvoda.

Robnu razmjenu u trećem tromjesečju (prema podacima za srpanj i kolovoz) obilježila su nepovoljna kretanja i na strani izvoza i na strani uvoza, nakon njihova rasta u drugom tromjesečju. Pad robnog izvoza iznosio je $5,9\%$ u odnosu na prosjek prethodnih triju mjeseci (Slika 10.). Rezultat je to u velikoj mjeri nepovoljnih kretanja kod suženog agregata bez brodova i nafte ($-6,3\%$), koja su bila rasprostranjena u velikom broju djelatnosti, pri čemu se izdvajaju smanjenje izvoza kemijskih proizvoda, proizvoda od kože i tekstila, kapitalne opreme, cestovnih vozila i raznih gotovih proizvoda. Nasuprot tome, izvoz brodova te nafte i naftnih derivata porastao je. Istodobno se robni uvoz u srpnju i kolovozu (Slika 11.) smanjio za $0,7\%$, pri čemu je pad ostvaren u većini djelatnosti. S druge strane, nastavio se rast uvoza medicinskih i farmaceutskih proizvoda te kapitalne opreme (Slika 12.).

Tečaj kune prema euru u listopadu je bio stabilan. Na kraju mjeseca iznosio je $7,50$ EUR/HRK, što je tek za $0,2\%$ niže u odnosu na kraj rujna (Slika 21.). Slično tome, na kraju listopada indeks nominalnoga efektivnog tečaja kune bio je gotovo podjednak njegovoj vrijednosti na kraju prethodnog mjeseca (Slika 22.). Pritom je slabljenje kune prema američkom dolaru i juanu renminbiju bilo poništeno pretežito jačanjem kune prema funti sterlinga.

Nastavak ekspanzivne monetarne politike ESB-a i visoka likvidnost bankarskog sektora u europodručju tijekom rujna i listopada 2016. rezultirali su daljnjim padom eurskih referentnih kamatnih stopa. Šestomjesečni EURIBOR na kraju listopada iznosio je $-0,21\%$, dok je prekonoćna kamatna stopa EONIA iznosila $-0,35\%$ (Slika 24.). Ocjena općeg stupnja rizičnosti europskih zemalja s tržištima u nastajanju također se smanjila (Slika 25.), a jednako su se kretali i troškovi financiranja banaka majki najvećih domaćih banaka (Slika 26.) te premija za rizik za Hrvatsku, koja je i dalje bila znatno viša u odnosu na premije za usporedive zemlje Srednje i Istočne Europe (Slika 25.), ali se razlika u promatranom razdoblju nastavila smanjivati. Na kraju listopada premija za rizik za Hrvatsku iznosila je 226 b. b.

HNB je monetarnim mjerama također nastavio potpomagati visoku likvidnost na domaćem financijskom tržištu. Aktivnost kreditnih institucija na novčanom tržištu stoga je i dalje ostala niska, uz vaganu kamatnu stopu na prekonoćne kredite u izravnoj međubankovnoj trgovini u listopadu 2016. od $0,42\%$ (Slika 27.). U listopadu 2016. održana je jedna aukcija trezorskih zapisa, na kojoj su plasirani jednogodišnji kunski i jednogodišnji eurski trezorski zapisi. Spomenuti trezorski zapisi plasirani su uz najniže kamatne stope do sada: $0,80\%$ za kunske odnosno $0,17\%$ za eurske zapise (Slika 28.).

1 Ocjena se zasniva na raspoloživim mjesečnim podacima do rujna. Opis modela nalazi se u radu D. Kunovca i B. Špalata: Brza procjena BDP-a upotrebom dostupnih mjesečnih indikatora (I-42, lipanj 2014.).

Trend pada aktivnih i pasivnih kamatnih stopa poslovnih banaka nastavio se tijekom kolovoza i rujna 2016. (Slika 29.). Pritom je, na strani pasivnih kamatnih stopa, iskazan vrlo blagi rast kamatnih stopa na depozite poduzeća primljene u eurima, ali u granicama uobičajene mjesečne kolebljivosti (Slika 31.). Na strani aktivnih kamatnih stopa zabilježen je nastavak pada kamatnih stopa na sve vrste kredita, pri čemu je nešto snažniji pad vidljiv kod skupine kredita poduzećima (Slika 30.). Opća kamatna razlika na stanja kredita nastavila je rasti, te je potkraj rujna iznosila 4,93 postotna boda (Slika 32.).

Neto inozemna aktiva (NIA) i ukupna likvidna sredstva (M4) smanjili su se u rujnu (Slika 33.), stoga se zaustavio njihov snažni rast iz prethodnih mjeseci. Na godišnjoj razini ostvareno je povećanje ukupnih likvidnih sredstava, koje je, isključujući učinak tečajnih promjena, krajem rujna iznosilo 5,5%, dok je u prosincu 2015. bilo 5,0% (Slika 41.). Godišnji rast ukupnih likvidnih sredstava uglavnom je rezultat povećanja novčane mase (M1), čija se stopa rasta povećala na 14,3% u rujnu, s 11,4% krajem prethodne godine (Slika 40.).

Kreditna je aktivnost domaćih kreditnih institucija u ovoj godini počela rasti, slijedeći oporavak gospodarske aktivnosti koji je započeo prije. Plasmani domaćim sektorima (bez središnje države), unatoč stagnaciji u rujnu, u prvih devet mjeseci 2016. kumulativno su porasli za 1,1%, uz snažnije povećanje kreditiranja poduzeća (2,7%) u odnosu na kreditiranje stanovništva (0,4%, slike 36. i 37.). Zahvaljujući tome u rujnu je prvi put nakon ožujka 2014. ostvarena pozitivna godišnja stopa promjene plasmana, od 0,4%, izračunato na temelju transakcija (Slika 35.). S druge strane, nominalno su se plasmani na godišnjoj razini smanjili za 5,1% zbog postupka konverzije i djelomičnog otpisa kredita stanovništvu indeksiranih uz švicarski franak, u sklopu kojeg su banke od kraja studenoga 2015. do kraja rujna 2016. ukupno otpisale 5,9 mlrd. kuna kredita. Na nominalni pad plasmana utjecale su i prodaje loših plasmana banaka, koje su u prvoj polovini 2016. iznosile 3,9 mlrd. kuna, od čega se najveći dio odnosi na plasmane odobrene nefinancijskim poduzećima, a očekuje se da će se taj proces nastaviti sličnim intenzitetom i do kraja godine. Plasmani banaka središnjoj državi u rujnu su se smanjili, no u prvih devet mjeseci 2016. kumulativno su na temelju transakcija porasli za 3,0%. Potraživanja banaka od središnje države od kolovoza ove godine premašuju njihova potraživanja od nefinancijskih poduzeća, dok su prije pet godina bila gotovo upola manja od plasmana poduzećima.

HNB je nastavio primjenjivati ekspanzivno orijentiranu monetarnu politiku. Kamatna stopa za redovite tjedne obratne repo operacije spuštana je sredinom rujna s 0,5% na 0,3%. Usto je značajno povećan iznos sredstava plasiranih putem tih operacija, čije je prosječno stanje u rujnu iznosilo 224,5 mil. kuna naprama 103,2 mil. kuna u prethodnom dijelu godine. Osim što je

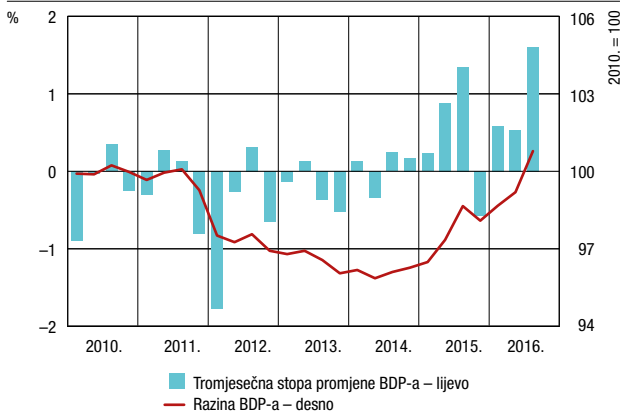
provodio redovite tjedne obratne repo operacije HNB je tijekom ove godine na tri strukturne obratne repo aukcije bankama plasirao ukupno 945,9 mil. kuna na rok od četiri godine, pri čemu je kamatna stopa na posljednjoj aukciji u srpnju spuštana na 1,4% s 1,8%, koliko je bilo ostvareno na prve dvije aukcije.

Nakon pada u drugom tromjesečju (za 1,0 mlrd. EUR) neto inozemni dug (Slika 51.) još se izraženije smanjio tijekom srpnja i kolovoza 2016. godine (za 2,7 mlrd. EUR), kao rezultat rasta inozemnih potraživanja, koji je višestruko premašio povećanje inozemnih obveza (Slika 52.). Pritom su svoju neto inozemnu poziciju poboljšali svi domaći sektori, a posebno kreditne institucije, čija je inozemna aktiva na kraju kolovoza nadmašila iznos obveza prema inozemnim vjerovnicima gotovo za 5% BDP-a. Pozitivnu neto inozemnu poziciju poboljšala je i središnja banka, čemu je pridonio rast deviznog depozita države kod HNB-a, dok je ulaganje pričuva u repo ugovore utjecalo na izražen, jednak rast bruto međunarodnih pričuva i inozemnih obveza HNB-a. Neto inozemni dug ostalih domaćih sektora smanjio se na osnovi razduživanja prema vlasnički nepovezanim vjerovnicima. Ipak, zbog spomenutog rasta obveza središnje banke ukupan se bruto inozemni dug tijekom srpnja i kolovoza povećao za 0,2 mlrd. EUR te je dosegao 43,7 mlrd. EUR (Slika 53.).

Fiskalni podaci na razini opće države (ESA 2010) pokazuju da je u prvom polugodištu 2016. ostvarena snažna fiskalna konsolidacija (Tablica 5.). Manjak opće države snižen je tako na 1,9 mlrd. kuna, odnosno čak za 6,6 mlrd. kuna u usporedbi s istim razdobljem prethodne godine. Pod povoljnim utjecajem gospodarskog ciklusa nastavio se rast svih važnijih prihoda. Najveći doprinos rastu dali su porezni prihodi, pri čemu se ističu zamjetne stope rasta izravnih poreza. U prvom je polugodištu također zabilježen i porast većine kategorija rashoda, osim intermedijarne potrošnje. Rast je bio posebice izražen u drugom tromjesečju kada je otpočelo redovito izvršenje državnog proračuna i financijskih planova izvanproračunskih fondova. Najveći doprinos porastu rashoda potječe od socijalnih naknada, što odražava rast izdataka za zdravstvo, mirovinsko osiguranje i socijalnu skrb.

Raspoloživi gotovinski podaci za konsolidiranu središnju državu (metodologija GFS 2001) upućuju na stagnaciju salda u srpnju i kolovozu 2016. na godišnjoj razini. Država je početkom drugog polugodišta plasmanom kunskih obveznica i eurskih trezorskih zapisa povoljno refinancirala dospjele obveze i zadržala visoku likvidnost. Dug konsolidirane opće države na kraju srpnja bio je niži (zbog utjecaja tečaja i povoljnih fiskalnih kretanja) u odnosu na kraj prošle godine i iznosio je 288,9 mlrd. kuna (Tablica 5.). Osim toga, došlo je do pozitivnih promjena u strukturi duga pa je produljena ročnost i povećan udio kunskih dužničkih instrumenata.

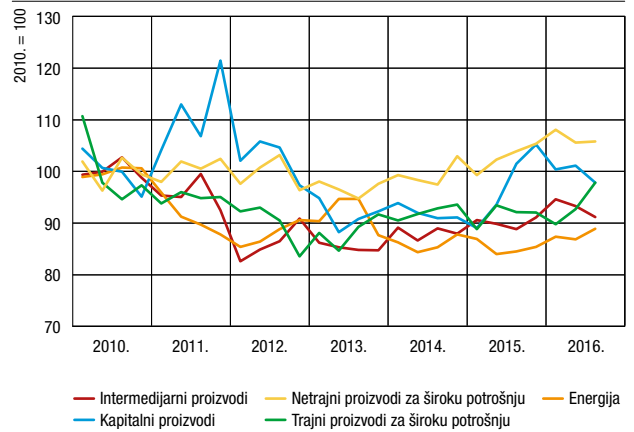
Slika 1. Tromjesečni bruto domaći proizvod
sezonski prilagođene realne vrijednosti

Napomena: Podatak za treće tromjesečje 2016. odnosi se na Mjesečni pokazatelj realne gospodarske aktivnosti HNB-a, procijenjen na temelju podataka objavljenih do 3. studenoga 2016.

Izvori: DZS (sezonska prilagodba HNB-a); izračun HNB-a

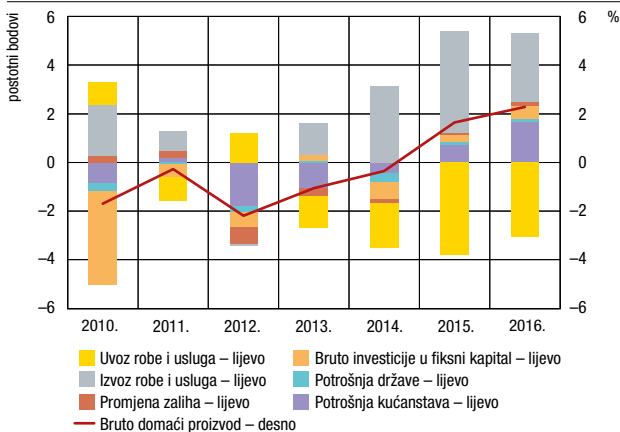
Slika 4. Industrijska proizvodnja prema glavnim industrijskim grupacijama
sezonski prilagođeni indeksi

Napomena: Tromjesečni podaci izračunati su kao prosjek mjesečnih podataka.

Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

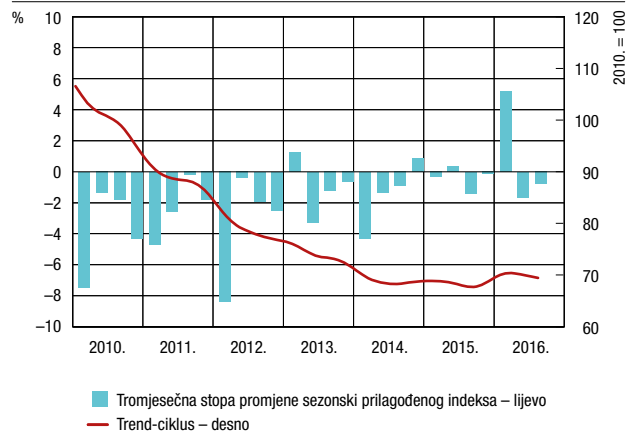
Slika 2. Promjena BDP-a
doprinosi po komponentama

Napomena: Projekcija za 2016. preuzeta je iz službene projekcije HNB-a iz srpnja 2016.

Izvor: DZS

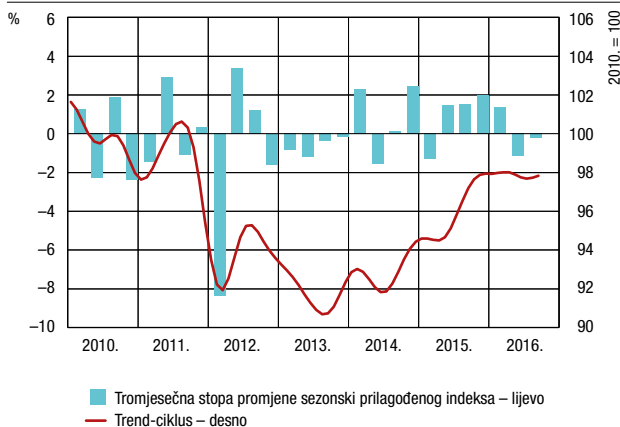
Slika 5. Fizički obujam građevinskih radova

Napomena: Podatak za treće tromjesečje 2016. odnosi se na srpanj i kolovoz.

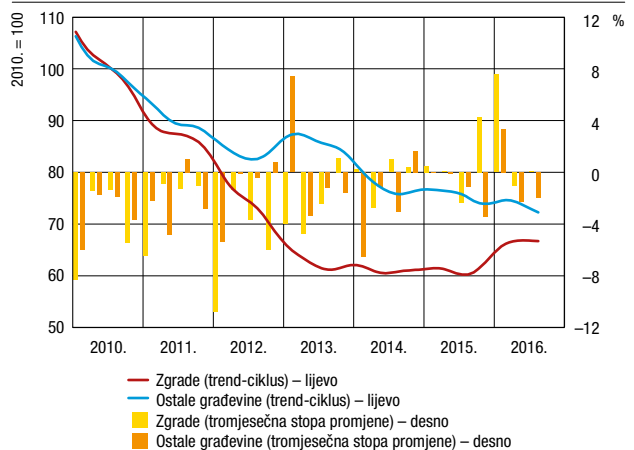
Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 3. Industrijska proizvodnja

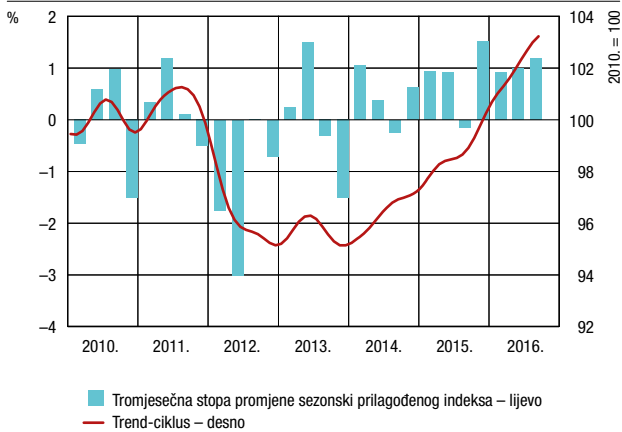
Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 6. Zgrade i ostale građevine

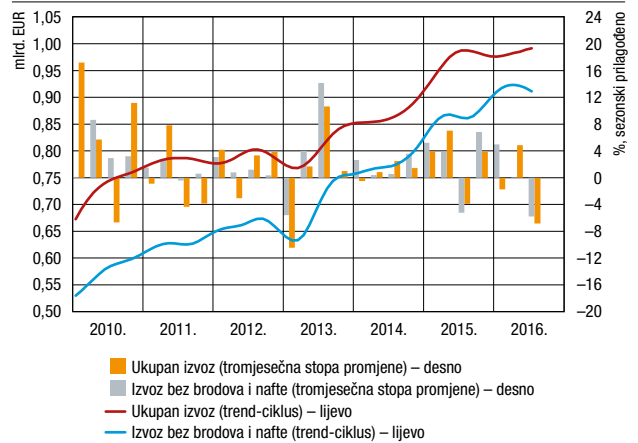
Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 7. Realni promet od trgovine na malo

Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

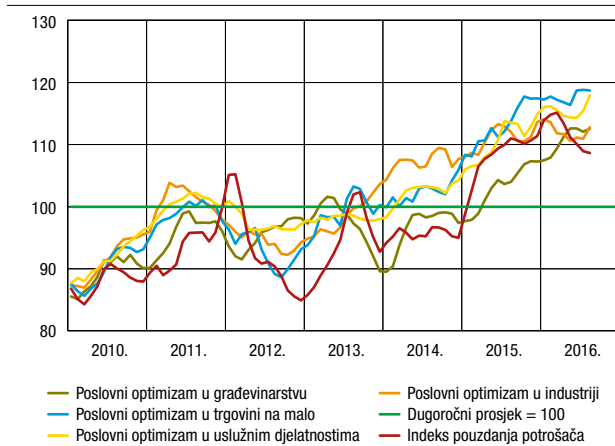
Slika 10. Robni izvoz (fob)

Napomena: Podaci za treće tromjesečje 2016. odnose se na srpanj i kolovoz.

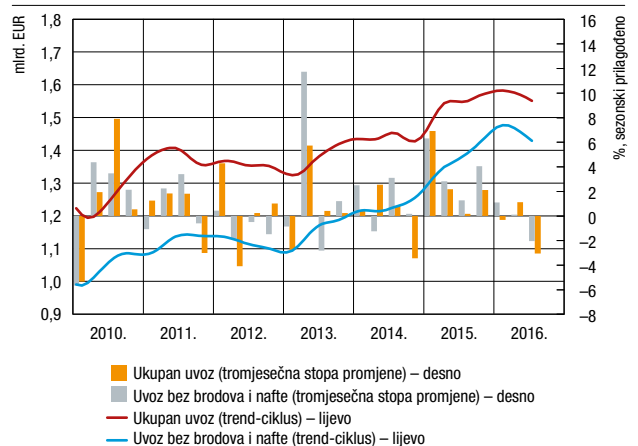
Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 8. Pokazatelji poslovnog optimizma standardizirane i sezonski prilagođene vrijednosti, tročlani pomični prosjeci

Izvori: Ipsos; HNB (sezonska prilagodba HNB-a)

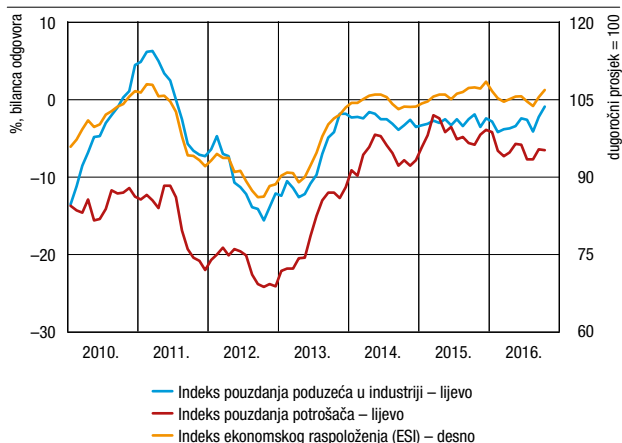
Slika 11. Robni uvoz (cif)

Napomena: Podaci za treće tromjesečje 2016. odnose se na srpanj i kolovoz.

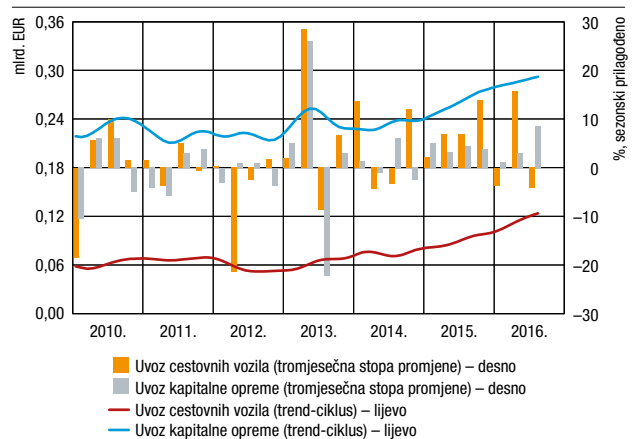
Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 9. Indeksi pouzdanja u EU-u sezonski prilagođene serije

Izvor: Eurostat

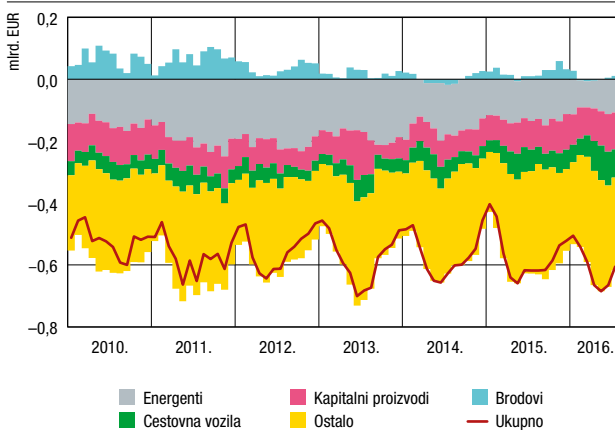
Slika 12. Uvoz kapitalne opreme i cestovnih vozila (cif)

Napomena: Uvoz kapitalne opreme odnosi se na odsjeke 71-77, SMTK-a. Podaci za treće tromjesečje 2016. odnose se na srpanj i kolovoz.

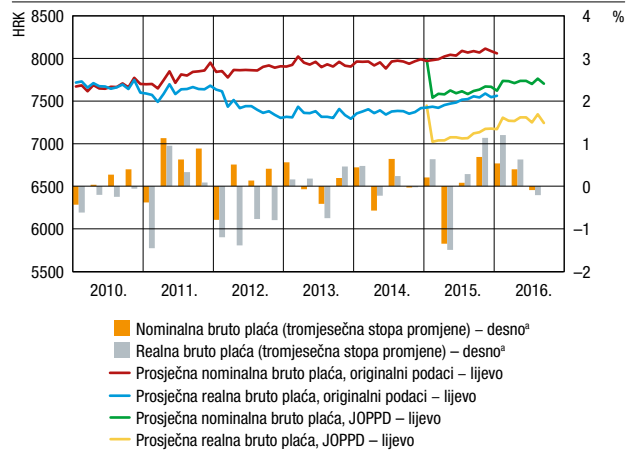
Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 13. Saldo robne razmjene
tročlani pomični prosjeci mjesečnih podataka

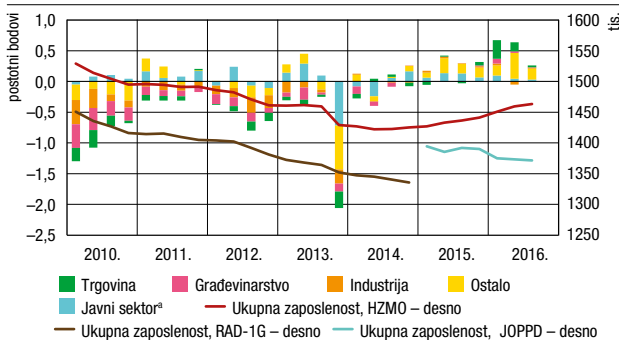
Izvor: DZS

Slika 16. Prosječne bruto plaće
sezonski prilagođene serije

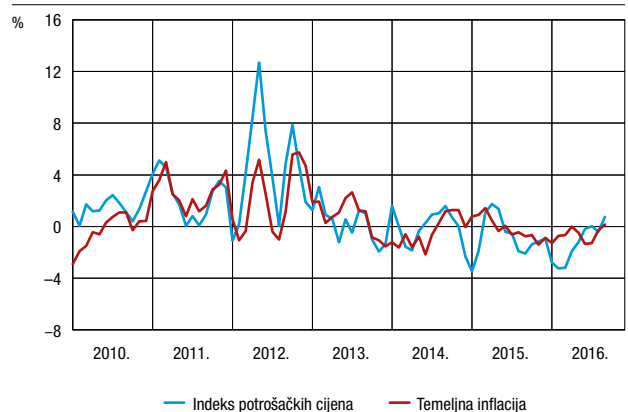
^a Od drugog tromjesečja 2015. stope promjene temelje se na podacima iz obrasca JOPPD.
Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 14. Ukupna zaposlenost i doprinosi tromjesečnoj promjeni zaposlenosti po sektorima
sezonski prilagođene serije

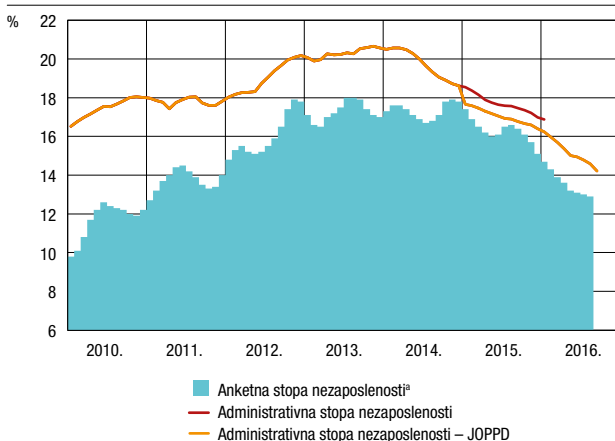
^a Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje, obrazovanje, zdravstvena zaštita i socijalna skrb
Napomena: U listopadu 2013. godine došlo je do administrativnog brisanja oko 20 tisuća osiguranika iz evidencije HZMO-a. DZS je promijenio metodologiju prikupljanja i obrade podataka o zaposlenima i plaćama od siječnja 2015. godine, za koje je izvor sada obrazac JOPPD. Strukturni stupci prikazuju doprinose po sektorima u skladu s podacima HZMO-a.
Izvori: DZS; HZMO (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 17. Indeks potrošačkih cijena i temeljna inflacija
mjesečne stope promjene na godišnjoj razini^a

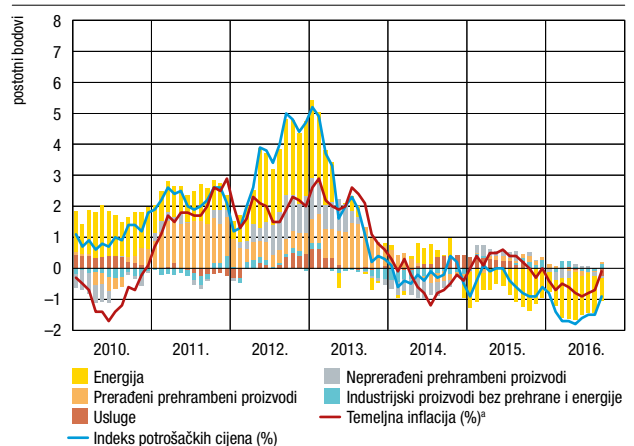
^a Mjesečna stopa promjene izračunata je iz tromjesečnog pomičnog prosjeka sezonski prilagođenih indeksa potrošačkih cijena.
Izvori: DZS; izračun HNB-a

Slika 15. Administrativna i anketna stopa nezaposlenosti
sezonski prilagođene serije

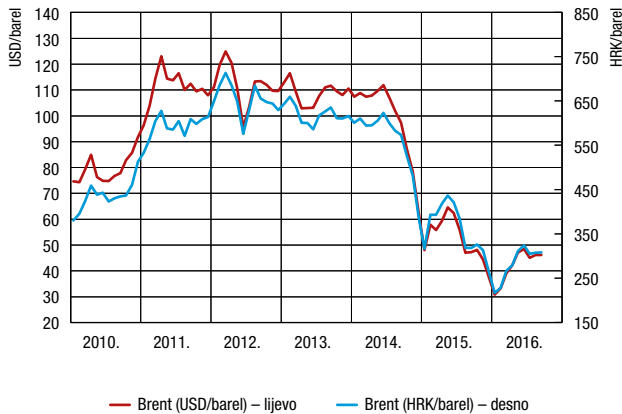
^a Mjesečna stopa anketne nezaposlenosti procjena je Eurostata.
Izvori: DZS (sezonska prilagodba HNB-a); Eurostat

Slika 18. Godišnje stope inflacije i doprinosi komponenata inflaciji potrošačkih cijena

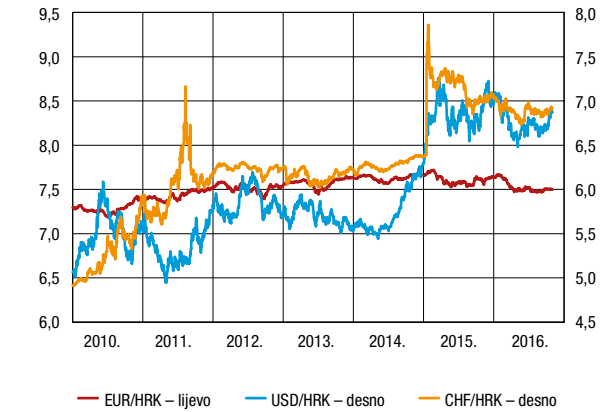

^a Temeljna inflacija ne uključuje cijene poljoprivrednih proizvoda ni cijene proizvoda koje su administrativno regulirane.
Izvori: DZS; izračun HNB-a

Slika 19. Cijene sirove nafte (Brent)

Izvori: Bloomberg; izračun HNB-a

Slika 21. Nominalni dnevni tečaj kune prema euru, američkom dolaru i švicarskom franku
srednji tečaj HNB-a

Izvor: HNB

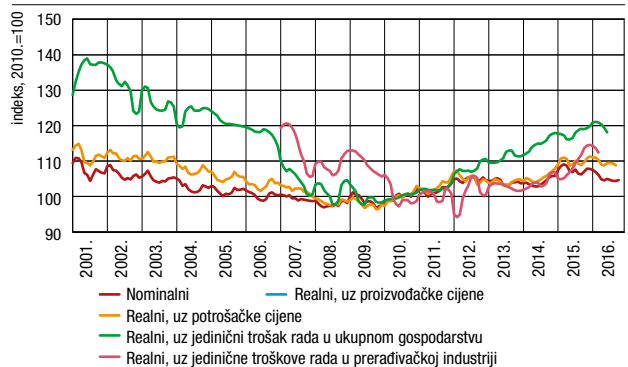
Tablica 1. Cjenovni pokazatelji
godišnje i mjesečne stope promjene

	Godišnje stope		Mjesečne stope	
	VIII. 16.	IX. 16.	IX. 15.	IX. 16.
Indeks potrošačkih cijena i njegove komponente				
Ukupni indeks	-1,5	-0,9	0,4	1,1
Energija	-6,9	-4,2	-1,5	1,3
Nepretrađeni prehrambeni proizvodi	-1,3	-0,8	-0,9	-0,4
Prerađeni prehrambeni proizvodi (uključujući alkohol i duhan)	-0,1	0,2	0,0	0,3
Industrijski proizvodi bez prehrane i energije	-0,3	0,6	3,0	3,9
Usluge	-0,1	-1,0	0,5	-0,4
Ostali cjenovni pokazatelji				
Temeljna inflacija	-0,7	-0,1	0,7	1,3
Indeks proizvođačkih cijena industrije na domaćem tržištu	-5,0	-3,0	-0,5	1,5
Cijene sirove nafte Brent (USD)	-1,8	-2,2	0,5	0,1
HWWI agregatni indeks cijena sirovina (bez energenata) ^a	4,9	4,5	-0,9	-1,3

^a Indeks se izračunava na temelju cijena sirovina izraženih u američkim dolarima.

Izvori: DZS; Bloomberg; HWWI; Eurostat

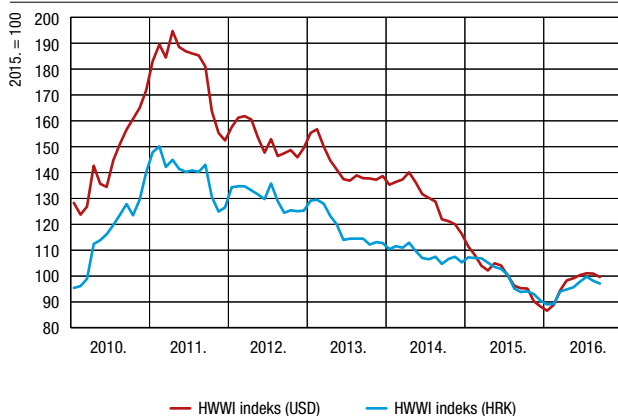
Slika 22. Nominalni i realni efektivni tečajevi kune

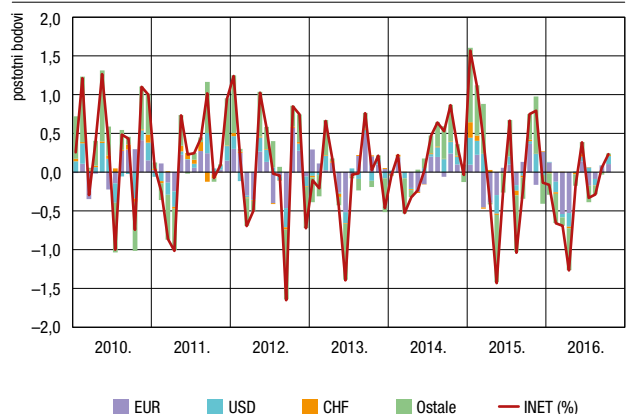
Napomena: Realni efektivni tečaj kune uz proizvođačke cijene uključuje hrvatski indeks proizvođačkih cijena industrije na domaćem tržištu koji je raspoloživ od siječnja 2010. Jedinični trošak rada izračunat je kao omjer isplaćenih naknada po zaposleniku i produktivnosti rada (izražena kao BDP po zaposlenom), dok su realni efektivni tečajevi kune uz jedinične troškove rada dobiveni interpolacijom tromjesečnih vrijednosti. Pad indeksa označujuje efektivnu aprecijaciju kune.

Izvor: HNB

Slika 20. HWWI indeks cijena sirovina (bez energenata)

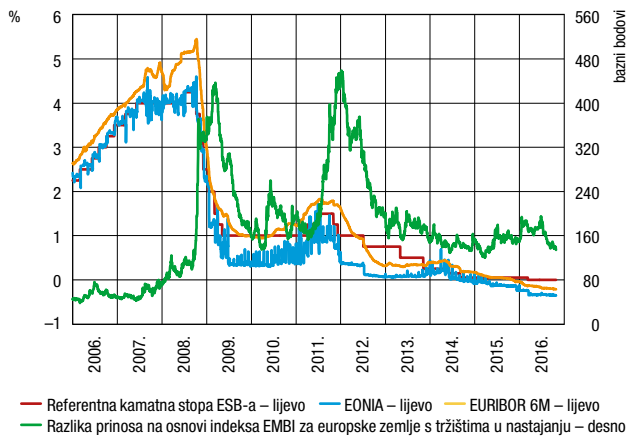

Izvori: HWWI; izračun HNB-a

Slika 23. Doprinosi^a pojedinih valuta mjesečnoj stopi
promjene prosječnog indeksa nominalnoga efektivnog tečaja
kune (INET)^a Negativne vrijednosti označuju doprinos aprecijaciji INET-a.

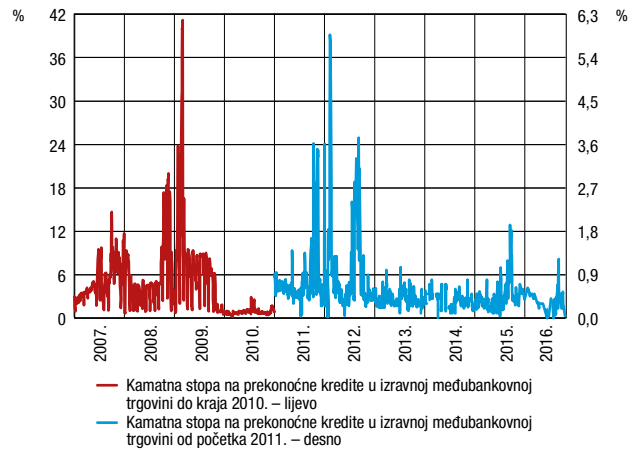
Izvor: HNB

Slika 24. Kamatne stope na euro i prosječna razlika prinosa na obveznice europskih zemalja s tržištima u nastajanju

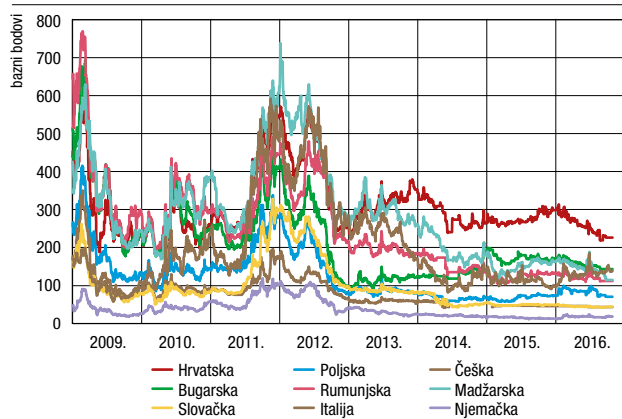
Izvori: ESB; Bloomberg; J. P. Morgan

Slika 27. Prosječna kamatna stopa na novčanom tržištu dnevni podaci, na godišnjoj razini

Izvor: HNB

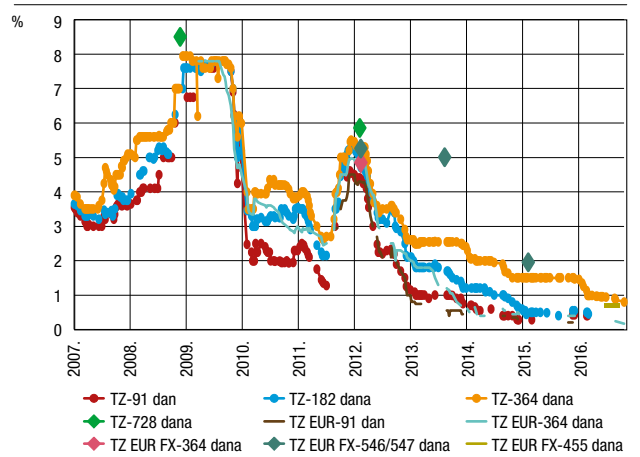
Slika 25. Kretanje premije osiguranja od kreditnog rizika (CDS) za petogodišnje državne obveznice odabranih zemalja

Napomena: Premija osiguranja od kreditnog rizika jest godišnji relativni iznos premije koju kupac CDS-a plaća kako bi se zaštito od kreditnog rizika povezanog s izdavateljem nekog instrumenta.

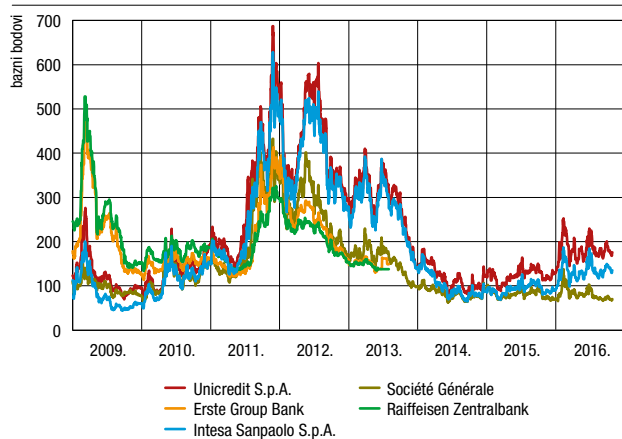
Izvor: Bloomberg

Slika 28. Kamatne stope na kunske i eurske trezorske zapise MF-a na dan aukcije

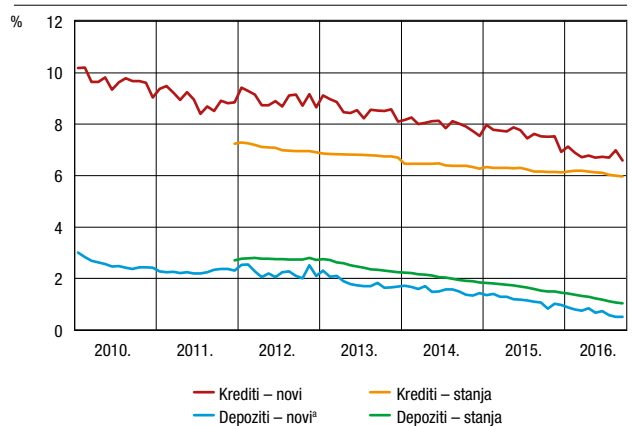
Izvor: HNB

Slika 26. Kretanje premije osiguranja od kreditnog rizika (CDS) za odabrane banke majke domaćih banaka

Izvor: Bloomberg

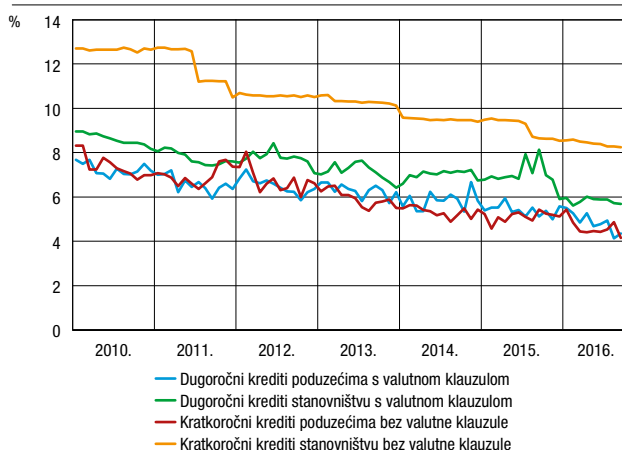
Slika 29. Prosječne kamatne stope na kredite (bez revolving kredita) i depozite na godišnjoj razini

^a Za oročene depozite kamatne stope na nove poslove vagane su njihovim stanjima.

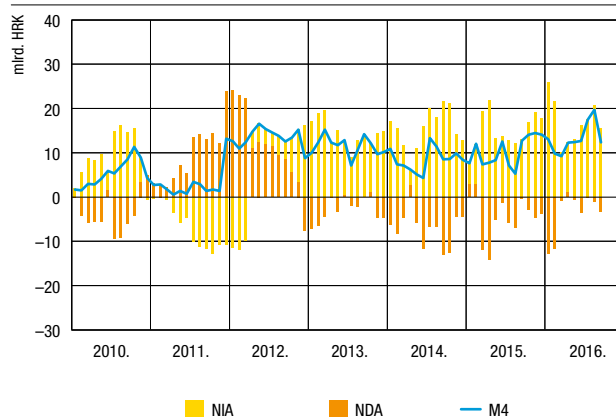
Izvor: HNB

Slika 30. Prosječne kamatne stope na nove kunske kredite (bez revolving kredita) na godišnjoj razini

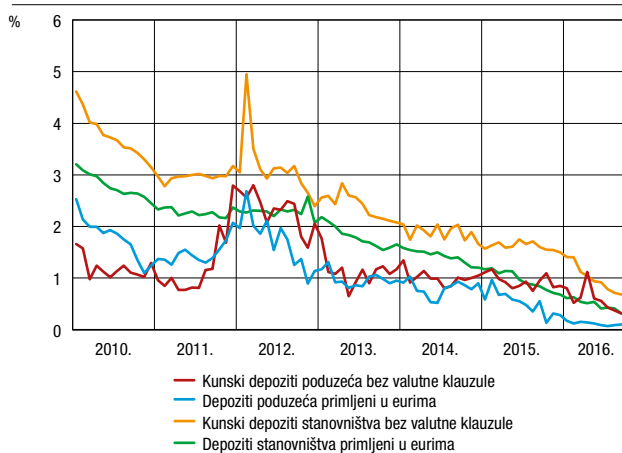
Izvor: HNB

Slika 33. Neto inozemna aktiva, neto domaća aktiva i ukupna likvidna sredstva (M4) apsolutne promjene u posljednjih 12 mjeseci

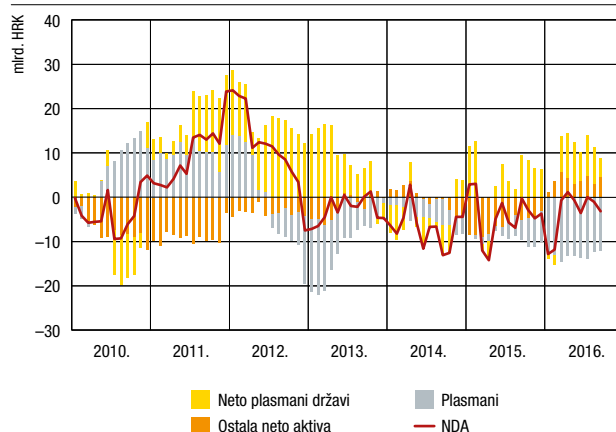
Izvor: HNB

Slika 31. Prosječne kamatne stope na nove depozite oročene na rok do tri mjeseca na godišnjoj razini

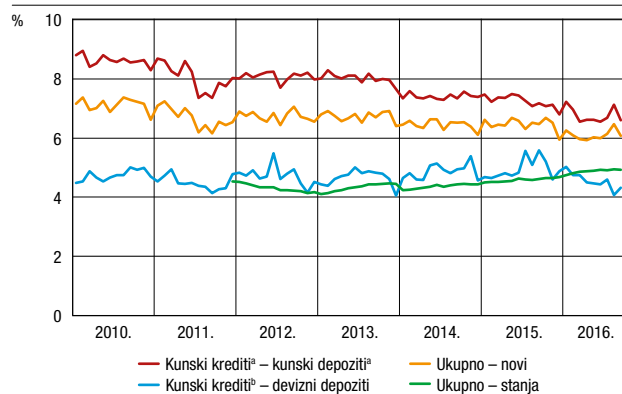
Izvor: HNB

Slika 34. Neto domaća aktiva, struktura apsolutne promjene u posljednjih 12 mjeseci

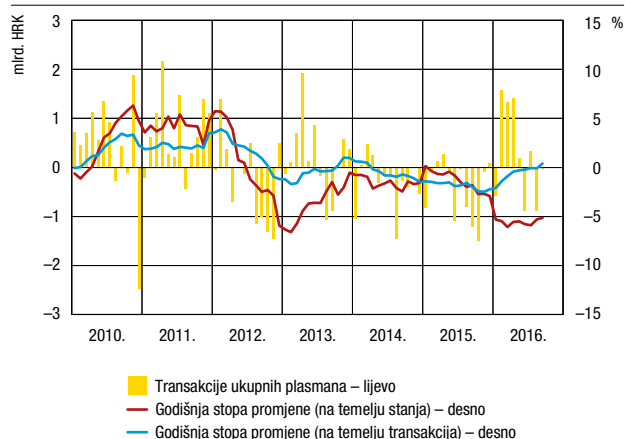
Izvor: HNB

Slika 32. Razlike između kamatnih stopa na kredite (bez revolving kredita) i kamatnih stopa na depozite na godišnjoj razini

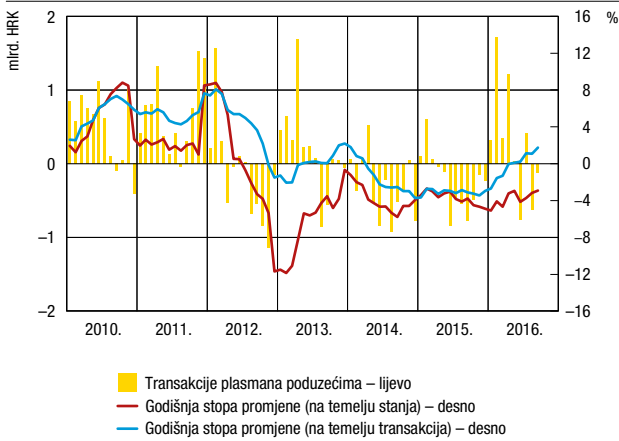
^a Bez valutne klauzule; ^b S valutnom klauzulom
Napomena: Razliku čini raspon između prosječnih kamatnih stopa na kredite i prosječnih kamatnih stopa na depozite, a valja je razlikovati od neto kamatne marže (udio razlike između kamatnih prihoda i kamatnih rashoda u imovini kreditne institucije).
Izvor: HNB

Slika 35. Plasmani

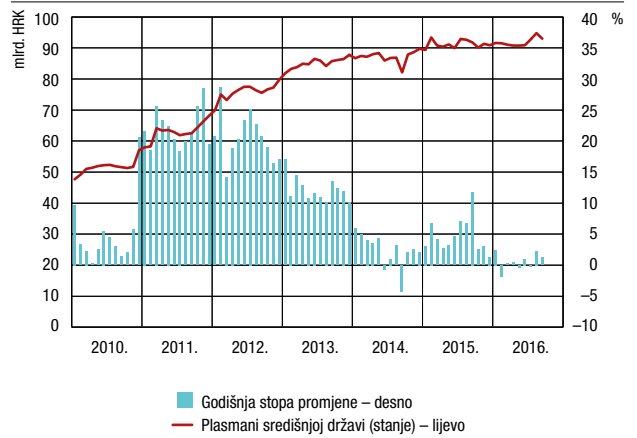
Izvor: HNB

Slika 36. Plasmani poduzećima

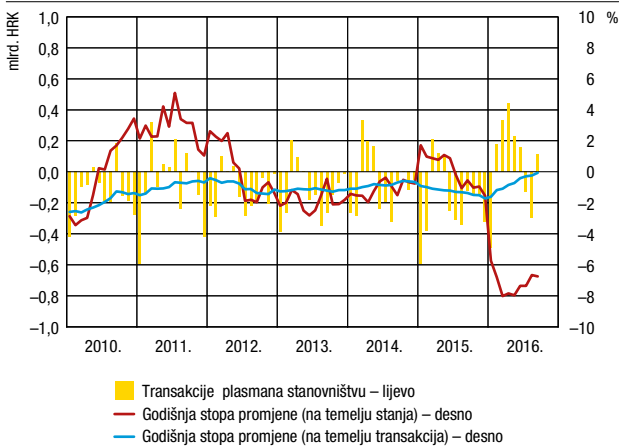
Izvor: HNB

Slika 39. Plasmani kreditnih institucija i novčanih fondova središnjoj državi

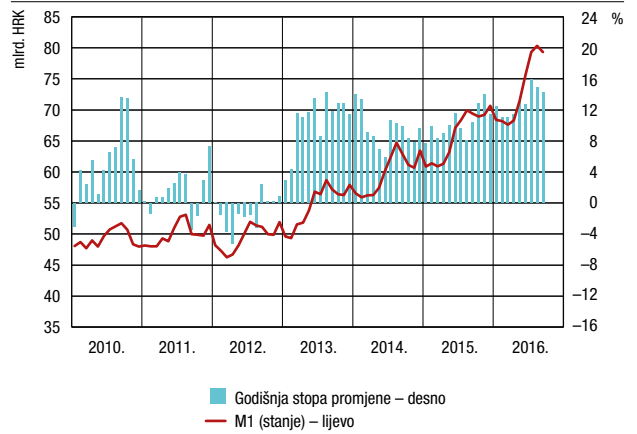
Izvor: HNB

Slika 37. Plasmani stanovništvu

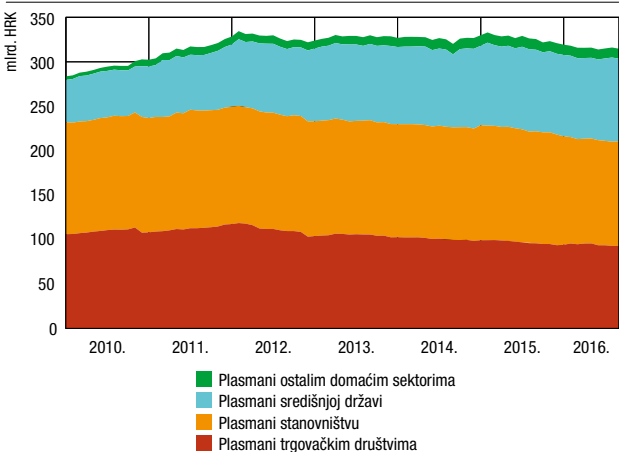
Izvor: HNB

Slika 40. Novčana masa

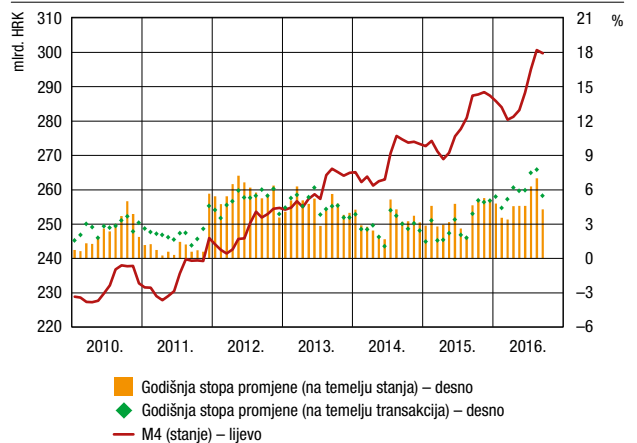
Izvor: HNB

Slika 38. Struktura plasmana kreditnih institucija

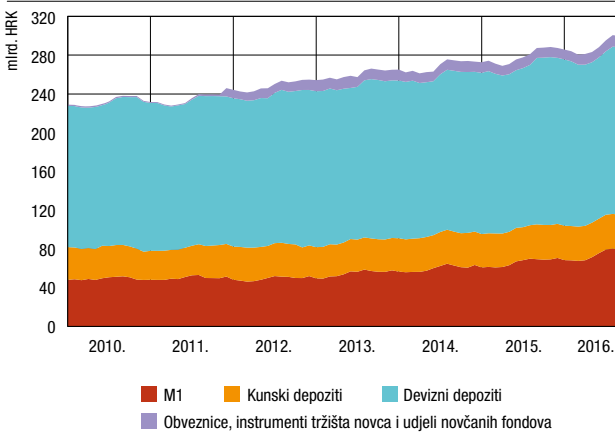
Izvor: HNB

Slika 41. Ukupna likvidna sredstva (M4)

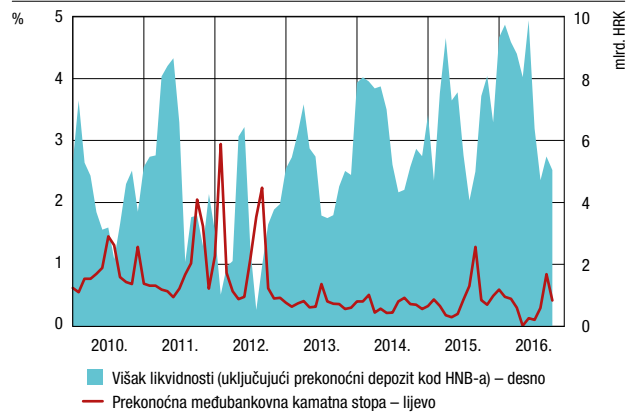
Izvor: HNB

Slika 42. Struktura monetarnog agregata M4

Izvor: HNB

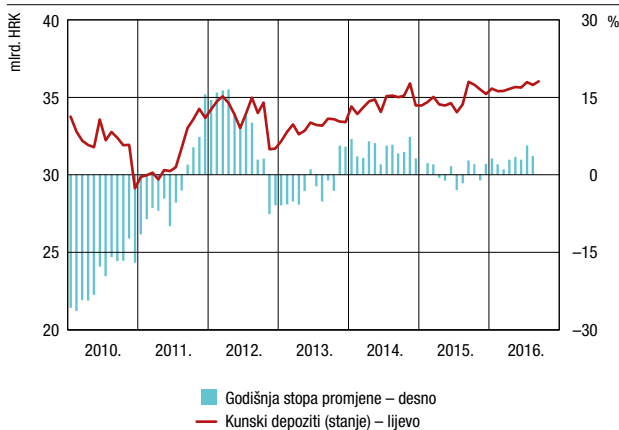
Slika 45. Likvidnost banaka i prekonoćna međubankovna kamatna stopa

Napomena: Višak likvidnosti jest razlika između stanja na računima za namiru poslovnih banaka kod HNB-a i iznosa koji banke moraju održavati na tim računima prema obračunu obvezne pričuve.

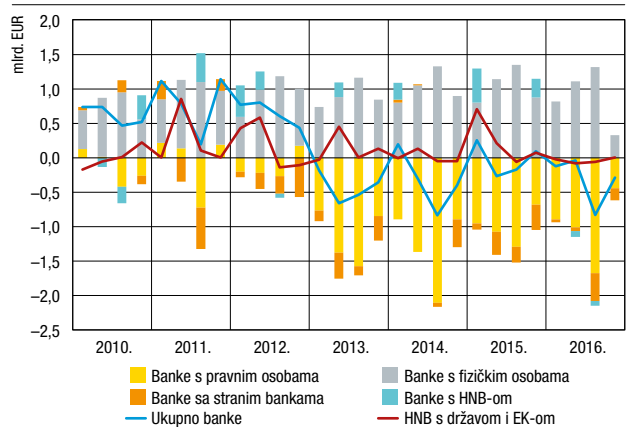
Izvor: HNB

Slika 43. Kunski štedni i oročeni depoziti

Izvor: HNB

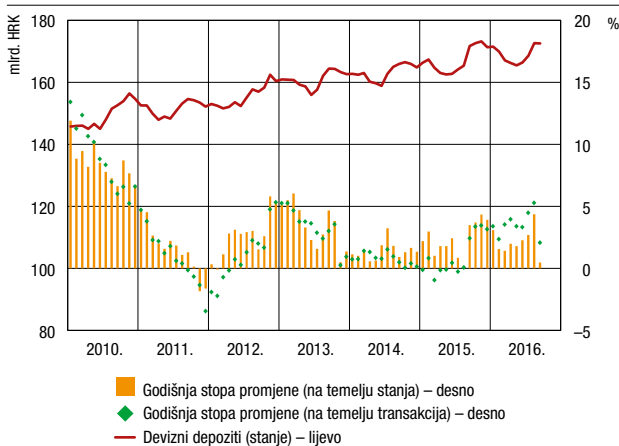
Slika 46. Promptne (SPOT) transakcije na deviznom tržištu (neto promet)

Napomena: Pozitivne vrijednosti označuju neto kupovinu, a negativne vrijednosti neto prodaju. Pravne osobe uključuju državu. Podaci za četvrto tromjesečje 2016. odnose se na listopad.

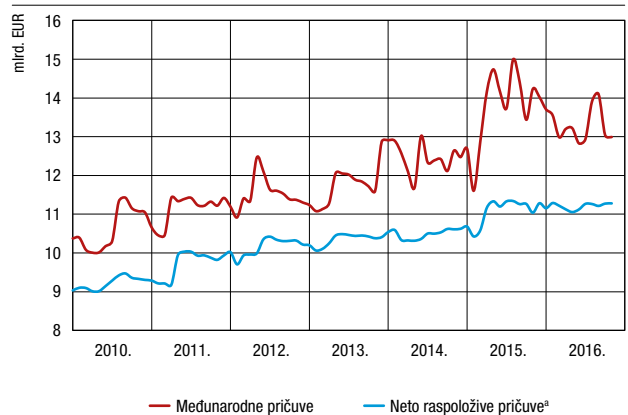
Izvor: HNB

Slika 44. Devizni depoziti

Izvor: HNB

Slika 47. Međunarodne pričuve Hrvatske narodne banke tekući tečaj

^a NRP = međunarodne pričuve – devizna inozemna pasiva – devizni dio obvezne pričuve – devizni depoziti države

Izvor: HNB

Tablica 2. Platna bilanca^a

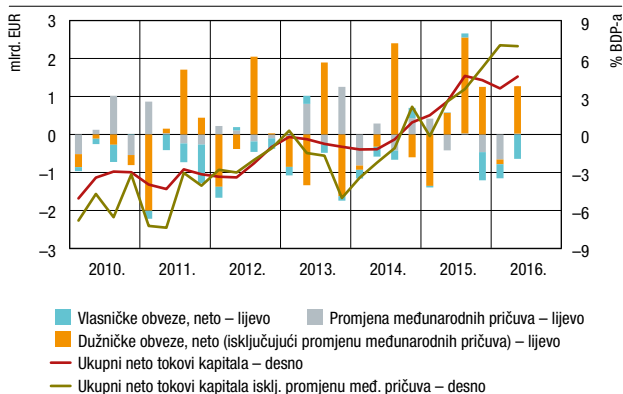
preliminarni podaci, u milijunima eura

	2015.	1. polug. 2015.	1. polug. 2016.	Indeksi	
				2015. / 2014.	1. polug. 2016. / 1. polug. 2015.
Tekuće transakcije	2.237,2	-1.227,0	-1.428,1	248,3	116,4
Kapitalne transakcije	277,2	83,9	196,0	419,0	233,7
Financijske transakcije (bez pričuva)	1.139,1	-1.533,9	253,9	120,6	-
Međunarodne pričuve HNB-a	745,3	792,5	-836,6	-	-
Neto pogreške i propusti	-630,0	401,7	649,3	114,0	161,7

^a Prema šestom izdanju Priručnika za sastavljanje platne bilance i stanja međunarodnih ulaganja (BPM6)

Izvor: HNB

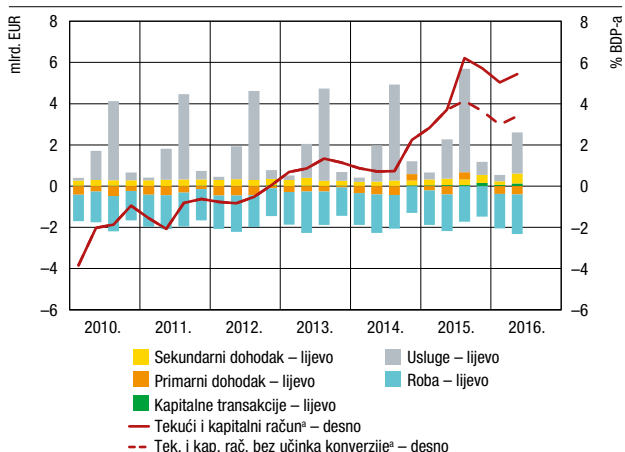
Slika 50. Tokovi na financijskom računu po vrsti ulaganja

Napomene: Pozitivna vrijednost označuje neto odljev kapitala u inozemstvo. Promjena bruto međunarodnih pričuva umanjena je za obveze HNB-a. Neto obveze jesu razlika između promjene sredstava i obveza. Serije ukupnih neto tokova kapitala prikazane su kao pomični prosjek četiriju tromjesečja.

Izvor: HNB

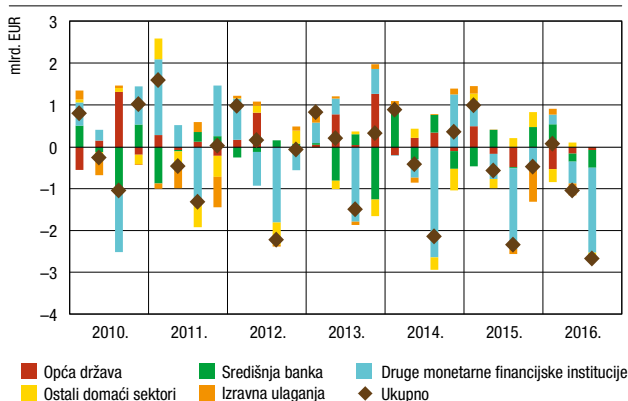
Slika 48. Tokovi na tekućem i kapitalnom računu

^a Zbroj posljednjih četiriju tromjesečja

Izvor: HNB

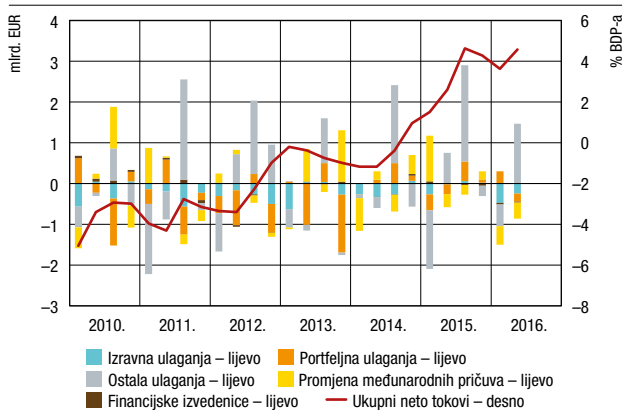
Slika 51. Transakcije neto inozemnog duga

Napomena: Transakcije su promjena duga isključujući međuvalutne promjene i ostale prilagodbe. Neto inozemni dug jest bruto inozemni dug umanjena za dužnička potraživanja prema inozemstvu. Podaci za treće tromjesečje 2016. odnose se na srpanj i kolovoz.

Izvor: HNB

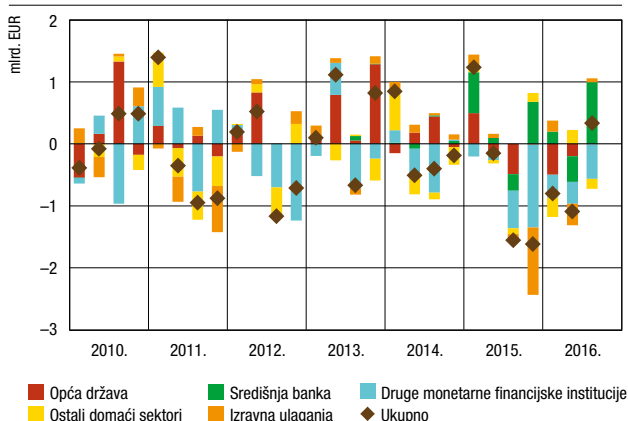
Slika 49. Tokovi na financijskom računu

Napomena: Pozitivna vrijednost označuje neto odljev kapitala u inozemstvo (uključujući i rast međunarodnih pričuva). Serija ukupnih neto tokova kapitala prikazana je kao pomični prosjek četiriju tromjesečja.

Izvor: HNB

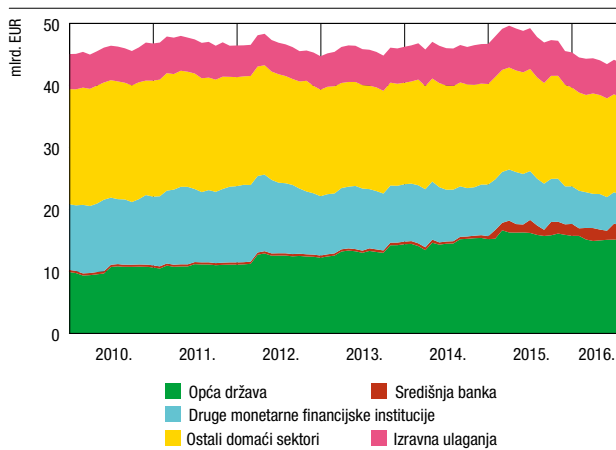
Slika 52. Transakcije bruto inozemnog duga

Napomena: Transakcije jesu promjena duga isključujući međuvalutne promjene i ostale prilagodbe. Podaci za treće tromjesečje 2016. odnose se na srpanj i kolovoz.

Izvor: HNB

Slika 53. Bruto inozemni dug
na kraju razdoblja

Izvor: HNB

Tablica 3. Saldo konsolidirane opće države
prema metodologiji ESA 2010, u milijunima kuna

	I. – VI. 2015.	I. – VI. 2016.
Ukupni prihodi	69.208	77.529
Izravni porezi	8.905	11.055
Neizravni porezi	30.884	32.952
Socijalni doprinosi	19.437	20.035
Ostalo	9.982	13.487
Ukupni rashodi	77.705	79.445
Socijalne naknade	26.058	27.281
Subvencije	3.591	3.801
Kamate	5.909	5.856
Naknade zaposlenicima	18.768	19.275
Intermedijarna potrošnja	13.520	12.626
Investicije	5.309	5.510
Ostalo	4.549	5.096
Neto pozajmljivanje (+) / zaduživanje (-)	-8.497	-1.916

Izvori: Eurostat; DZS

Tablica 4. Neto zaduživanje konsolidirane središnje države
prema metodologiji GFS 2001, u milijunima kuna

	I. – VIII. 2015.	I. – VIII. 2016.
1. Prihodi	82.854	89.319
2. Prodaja nefinancijske imovine	278	237
3. Rashodi	86.633	88.033
4. Nabava nefinancijske imovine	2.674	2.545
5. Neto zaduživanje (1+2-3-4)	-6.176	-1.023

Izvori: MF; izračun HNB-a

Tablica 5. Promjena duga opće države
u milijunima kuna

	I. – VII. 2015.	I. – VII. 2016.
Ukupna promjena duga	9.337	-712
Promjena unutarnjeg duga	7.126	5.780
– Vrijednosni papiri osim dionica, kratkoročni	-2.788	-1.032
– Vrijednosni papiri osim dionica, dugoročni	7.936	9.323
– Krediti	2.000	-2.499
Promjena inozemnog duga	2.211	-6.491
– Vrijednosni papiri osim dionica, kratkoročni	-451	-52
– Vrijednosni papiri osim dionica, dugoročni	4.645	-6.142
– Krediti	-1.984	-297
Dodatak:		
Promjena ukupno izdanih jamstava	-637	127

Izvor: HNB

Znakovi

–	– nema pojave	∅	– prosjek
....	– ne raspolaže se podatkom	a, b, c,...	– oznaka za napomenu ispod tablice i slike
0	– podatak je manji od 0,5 upotrijebljene jedinice mjere	*	– ispravljen podatak
		()	– nepotpun, nedovoljno provjeren podatak